కథానిక:

గృహలక్ష్మి

శ్రీ కందుకూరి లింగరాజు

ఆ వ్వాళ ఇంటికి వస్తు దారిలో సింహకోట్లో ఏవో ఏవో కొన్నాడు. స్క్వేర్ దగ్గరనే పువ్వులమ్మే సాయిబు, 'బాబుగారు చవక, మల్లె చెండు అణా' అని చేతిలో పెట్టేడు. అవి చూసుకు వస్తుంటే రాజాకి క్రొత్తగా తట్టింది. ఇదివరకు రోజుల్లో తనకి సంసారము లేనేలేదు. ఇల్లాంటిది పట్టుకు వెళ్ళాలన్న ప్రసక్తే రాలేదు. నవ్వుకూడా తెప్పించింది ఆవూహ.

ఇప్పుడో, పెళ్ళయి రెండునెలలు దాటింది. సుందరి కాపురానికి వచ్చేసింది. అంతవరకూ, సుందరి ఇప్పుడు ఆక్రమించుకున్న స్థానం, భావనతో, స్వప్న జగత్తులో సృష్టించి, విచిత్రమైన సన్ని వేశాల్లో ఊహించేడు.

ఊహించడంకూడా ఆరోజున ఆయన ఎవరో అన్నమాటలే సంసారాన్ని అనేక రకాల సీసాలలో పోసి సంయుక్తత కల్పించవలసివచ్చింది. మొదట్లో ఎంతోమంది చెప్పేరు. 'పెళ్లి చేసుకున్నాం కాని...ఏదో ఉన్నాం...' అన్న ముక్కలే చాలాకాలం వరకు వివాహం అన్న ముక్క రానివ్వకుండానే గడిపేడు. కాలం జరుగుతుంటే ఆతనికే ఆశ్చర్యం వేసింది. అందరూ అల్లా అంటూనే సంసారంలోకిపడతా రెందుకూ అని ఊహించడం వచ్చింది.

ఈ ఊహించడంలో అంత భయపడే మిత్తి కాదనే తట్టింది. పైగా విచిత్ర పరిస్థితులలో, తన జిల్లాలో నాల్గోతారీఖున మంగళసూత్రము కట్టి, అగ్నిసాక్షిగా పెళ్లాడేడు. అంతా క్రొత్తగాకన్పించింది. రోజురోజుకు తనవూహాలు వెళ్ళని స్థితుల్ని ఎత్తి చూపించింది. ఈ పరిశోధనకూడా విచిత్రఅనుభవం చూపిస్తోంది.

దారిలో ఈ వూహాలు ఎందుకో ఆక్రమించేయి. సరిగ్గా ఆవ్వాళ మొదటి ఆటకి సినిమాకి తయారుగా వుండమనే చెప్పేడు. ఆకుపచ్చ రంగు గళ్ళచీర, అరుద్రపురుగు రంగు జాకెట్టు కట్టుకోమని చెప్పేడు. ఆవిడ అడగడం. ఈతను చెప్పటంకూడా విచిత్రంగానే వుంది అంతవరకూ తను వూహించి, కథలుగా వ్రాసి ప్రజల్లో పడేసిన సారస్వతం అంతా, మిథ్యా సారస్వతం, సహజఅనుభవంలేనిది అన్నట్టే తట్టింది. మరి సంసారం ఇల్లా వుంటే అందరూ ఎందుచేత అల్లా గాభరా పడతారో తెలియకుండా వుంటోంది.

పెళ్లిలో కాలేజీలు మిత్రుల్లో ఒకళ్ళు సందేశం పంపేరు. 'రచయిత జీవితంలో వివాహం ఓమార్పుతెస్తుంది. అది వారిరచనల్లో నూత్నత్వం ప్రతిఫలించితే, ఆ గౌరవము శ్రీమతికి చెందుతుంది' అన్న వాక్యాలు జ్ఞాపకం వచ్చేయి. ఇంతవరకూ అల్లాంటి నూత్నత్వం రావడాన్కి సన్నివేశాలు అమరుకోలేదు. తనకి కోరికకూ రాకల్గలేదు. నిజమా? అబద్ధమా? అన్నదే ఉండిపోయింది.

మలుపు తిరుగుతుంటే కుటుంబరావుగారు కన్పించి నవ్వేరు. రాజాకి సిగ్గువేసింది. 'క్రొత్తసంసారం' అన్నట్టే ఆయనచూపు ధ్వనించింది. 'మరి తప్పదు కాదండీ' అంటూనే కుశల ప్రశ్నల్లోకి దిగేడు. వస్తూవస్తూనే మంత్రిగార్ని చూడాలని ఆయన చీలి వెళ్లిపోయేడు. 'అప్పుడే ఇద్దరుబిడ్డలతండ్రి', నాకు ఉండకపోతే, ఆయనకి వుంటుందేమిటి?' అన్న అనునయంతో. అడుగులు త్వరగా వేసేడు.

వీథి తిరిగితే తన ఇల్లు కన్పిస్తుంది. ఎదురుగా వున్న మేడలో అమ్మాయిలూ కన్పిస్తారు. అమ్మాయిల్ని చూచినపుడల్లా ఏమిటోలా అతనికివుండేది. రోజూ వాళ్లూ పలకరిద్దామనుకునేవారు. ఈతనూ అనుకునేవాడు. నాల్గు నెలలు గడచిపోయాయి. ఇంతకీ పలకరించడం మాత్రం జరగనేలేదు.

వీథిగుమ్మంలో సుందరి నుంచుని నవ్వుతుందని చూడగానే; అందులో చేతులో వున్న సరంజామాని చూస్తే సిగ్గేపడుతుంది అనుకున్నాడు. సుందరి, సిగ్గుపడితేను, నవ్వితేను, తను ఏభావంతో వుండాలో తెలియక తికమకపడ్డాడు.

మెట్లు ఎక్కేడు. సుందరి గుమ్మంలో కన్పించకపోవడంతో కొంచెం నిరుత్సాహంగానే కాళ్ళు పడ్డాయి. లోపలికి వచ్చి వరండాలో చెప్పులు చప్పుడు చేస్తూనే విడిచేడు. అంతవరకూ అయినా సుందరి రానే రాలేదు.

ఎంచేత కన్పించలేదా? అన్న ఊహకి సమాధానం రావటం లేదు. బహుశః ప్రక్కింటి మేష్టారు పెళ్లాంతో మాట్లాడుతోంది కాబోలు అనుకున్నాడు. గడియారం చూచేడు. ఆరు ఘంటలూ అవుతోంది. ఇంకెప్పుడు బయల్దేరి ఆ అర్థమైలు ఉన్న మినర్వాకి వెళతాను అనుకున్నాడు తను నిరుద్గా చెప్పనే చెప్పేడామె తయారుగా వుండమని. ఎంచేత జాగారం చేస్తోందా? అన్న ప్రశ్న తెలియని పుస్తకం క్రిందనే వుండిపోయింది.

వంటింట్లో పని తెమల్లేదేమో! అంతా క్రొత్త పాపం అనుకుని, అక్కడికి వెళ్ళేడు. అంతా సద్దినట్టే వుంది. వంటపొయ్యిమీద మూత పెట్టిన వంటకాలు కన్పించనే లేదు. అసలు ప్రొద్దుట పొయ్యి సద్దినట్టయినా లక్షణాలు చెప్పలేదు. మనస్సు చివుక్కుమంది. ఆశ్చర్యం కల్గచేస్తోంది.

సుందరి ఏమైనట్టూ? ఏం చేసినట్టూ? ఎక్కడికి వెళ్ళింది? తను నౌకరీలోంచి త్వరగా ఎల్లానూ తెమిలి రాలేనని, సినీమాకి వెళ్ళడం పడదుకదా అని, తన భావనల్లో తాను ఉండిపోయిందా?

చేతిలో పొట్లాల్ని, అచేతనంగానే బల్లమీద పెట్టేడు అవి క్రొత్త అధ్యాయాల్లో దూతికలేమో అనుకున్నాడు. వీటని ఎంత సంతోషంతో ఇద్దామనుకున్నాడో అంత నిరాశా కల్గింది.

చొక్కా విప్పి కుర్చీకి తగిలించేడు. స్టాండు నున్న తువ్వాలు తీసుకుని భుజంమీద వైచుకుని కూర్చుందామనుకుంటుంటేనే, పడకదిలోంచి సుందరి వచ్చింది. ఇంట్లోనే వుందన్న మాట! కోపం వచ్చింది. తను సినీమాల్లో చూచినట్టుగా కోపంవస్తే ఏ గగ్గయ్యలాగో పద్యం చదవాలేమో అన్నది కూడా తెలియదు. కాని అది లోపల్లోపలే మ్రింగుకున్నాడు.

సుందరి!!

ఈ, ఇంత అపుభ్రతావతారంతో కళ్ళెదుట పడుతుందని అనుకోలేదు. చింపిరి జుట్టు, పొగకంపు చీర, పమిట చెంగు మసి—ఎంత అసహ్యంగా వుండాలో అంతగానూ ఉంది. ఇంతవరకూ ఎప్పుడూ సుందరిని అల్లా చూడలేదు.

గడిచిన రోజుల్లోని అనుభవం 'ఈరోజు ఇల్లా ఎందుకు వుందా?' అన్న ప్రశ్నని రేకెత్తించి. కళ్లంతా సూదులు పెట్టి పొడిచినట్టే చేస్తోంది. ప్రొద్దుటనుండి తన చర్యలన్నీ సింహావలోకనము చేసుకున్నాడు. ఒక్క అంశంలో అయినా సుందరిని హేళనచేసిగాని, అపహాస్యం చేసినది దొరకనే లేదు. మరి? "ఒంట్లో బావుండలేదా?" సంశయంతోనే అన్నాడు.

"కనపట్టం లేదూ......" ఈ అకాలవర్షానికి రాజా బెదిరిపోయేడు. ఆ ప్రొద్దుట మాటల్లోనే వాళ్లింటికి వెళతానంటే వెళ్లమన్నాడు కూడాను. మరి? ఇంకే ప్రశ్న వెయ్యాలో కూడా తెలియటంలేదు.

'సినీమాకి వెళ్లాలనుకున్నాంగా" ఆగే అన్నాడు. ఆవిడ సమాధానం ఇవ్వకుండానే కుర్చీలో కూర్చుంది. బల్లమీద పువ్వులు వాడినట్టుగా మొఖం వేళ్ళాడేశాయి. ఏవిధంగా అనునయంచేసుకోవాలో సుందరి అవతారం నిర్ణయం అవకతికమక పడ్డాడు.

సుందరి చూచింది. మల్లె పువ్వులు పిలుస్తున్నట్లే ఆవిడికి తట్టింది. అసలు మల్లెపూలు అంటే తనకి మరంత ఇష్టం అనే రోజూ విడవకుండా తెస్తున్నారు? ఇప్పుడు ఈ స్థితిలో, ఈ దువ్వని కబరీ భారంను, అవన్నీ నుంచుని, ఎంత అన్యాయంగా మా జీవనాన్ని వ్యక్తపరచి, వ్యర్థశిలకు తీసుకు వెళుతున్నావు అన్నట్టే కన్పడ్డాయి, లోపల్లోపల రవులుకునే అగ్ని ఓసారే తిరగపడింది. "ఆ పొట్టిగా, కదుమట్టంగా, గుండ్రటి మొఖం, తెల్లెరంగుకళ్ళు, మధ్యపాపిడి.... ఉన్న లక్ష్మికి మల్లెలంటే, ఈ పొట్లాల చిరుతిండ్లు అంటే..." ఊహాల్ని పోనిచ్చింది. దాంతో ఈర్ష్య రగులుకుంది. కోపం వచ్చింది. ఆ అలవాటులో నాకు కూడా...అనుకుంది" ఆవూపులోనే "ఆ లక్ష్మితో వెళ్ళక పోయినారా!"

అంత త్వరలోనే, ఆ ముక్కలు రావడం రాజాకి ఉబ్బెత్తుగా మొఖం మీదకు గాలి వూదినట్టే అయ్యింది. అవగాహన ఒక్కసారే అలల్లా ఒచ్చే జోకొట్టేయి. నవ్వు...పొట్టపగిలేంతగా.. ఒచ్చింది. ఇదా ఈ భగవద్గీతకు వాక్య! అనుకున్నాడు.

'మీ స్నేహితురాలు, ప్రియురాలు, కథల్లో నాయకి...' ఈర్ష్య పడగలు విప్పినట్టుగానే అంది.

లోపలే నవ్వును ఆపుకున్నాడు. "సుందరీ! పట్టుకువెళదా మనుకున్నాను కాని...ఆవిడ వూళ్ళో లేదు...అయినా ఆవిడ ప్రతి క్షణం లోనూ నాలోనే వుంది. అసలు ఆవిడ లేకపోతే, నేను కథలే వ్రాయలేకపోయేవాడిని. కలంలో జీవమే వచ్చి వుండేది కాదు. అల్లాంటి..."

సుందరి తెల్లబోయింది. తన భర్త ఆవిధంగా ఇంకో స్త్రీనిగురించి, మాట్లాడుతాడని అనుకోలేదు. పైగా ఆవిడని పూజించి, ఆరాధించేట్లుగా వర్ణించడంతో అగ్నికి ఆజ్యం పోసినట్లే అవుతోంది.

"అల్లాంటి అమరమూర్తి, ప్రియురాలు, ప్రేయసి, హృదయేశ్వరి....ఇంకా...." కోపములో మాటలు తడబడ్డాయి సుందరికి.

ప్రణయమూర్తి, సౌందర్యరాశి...సుందరీ, ఆవిడని నువ్వు చూడలేదుకాని, ఆ కళ్ళల్లోకి చూస్తేనే చాలు-దేవత అంటావు. ఆ అందం, ఆ హొయలు, ఆ విశాలహృదయం..."

"ఓ మా గొప్ప విశాలహృదయం...సంసారాల్ని చెడకొట్టడానికా..."

"ఎవరిది చెడకొట్టిందీ?"

"ఎవరిదా? కన్పట్టం లేదూ? అంతగా ఆరాధించి, ప్రేమించేటట్లయితే పెళ్ళిచేసుకోకపోయినారా?...నన్ను...ఇల్లా వురి తగిలించి...ఏడిపించడం ఎందుకూ?"

"నేనా? నిన్నా..."

"కాదా? సంసారానికి వచ్చినప్పటినుండి చూస్తూనే వున్నా. మీకథలన్నీ ఆవిడను గురించేగా: ఆవిడ మిమ్మల్ని వెన్నెల్లో ఎల్లా ముద్దెట్టుకుందో? ఆవిడ ఎల్లా మీతో గడిపిందో ...ఆవిడ అందం, హొయలు, చందం, ఠీవి, డాబు, దర్పం—అన్నీ ఆవిడని గురించేగా..."

"అనుభవం వ్రాస్తే తప్పా?"

"ఆవిడతో అంత అనుభవం ఒచ్చినప్పుడు నేనెందుకూ?...నన్నెందుకు పెళ్లి చేసుకున్నారు...ఇల్లాంటి గుణంకలవారని తెలుస్తే..."

"విడాకు లిచ్చేదానివా? కొంపతీసి ప్రభుత్వం ఇంకా బిల్లుగా చెయ్యలేదుకాని, చేస్తేరా, నువ్వే ప్రారంభోత్సవం చేసేదానివిలా ఉన్నావే!"

"లక్ష్మిలాంటి మహామారులు, సంసారాల్ని తినేసే మిత్రులు వుంటే..." తడబడింది. కోపంతో శరీరం ఎరుపెక్కింది. రాజాని దొరికితే తినేద్దామన్నంత ఆవేశం కల్గుతోంది. పైగా అంతప్రశాంతంగా, డాబీగా, జవాబు చెప్పడం సుంధర్ని వెర్రే ఎత్తిస్తోది.

"పొరపడ్డావు సుందరీ! అల్లాంటి దేవతలు ఇంకా ఈ లోకంలో ఉండబట్టే మంచి కథలు, కావ్యాలూ వ్రాసేరు. ఆవిడా...ఆ పొట్టిగా, కుదుమట్టంగా, గుండ్రటి మొఖం, తెల్లెరంగు..." సగంలోనే ఆ భావనలోని ఉద్వేగాన్ని విసురుగా అందుకుంటూనే "కళ్ళు, మధ్యపాపిడి ఎర్రగా—చదవండి...నన్ను ఇల్లా పీల్చుకొని, దాన్ని ప్రేమిస్తూ, ఆరాధిస్తూ, ప్రతిక్షణం పూజిస్తూ...నాతో కాపురం ఎందుకూ...... దాన్నే తెచ్చుకుని..."రుద్ధం ఐపోయింది కంఠం.

"సుందరీ!...ప్రతీ క్షణంలోనూ ఎదురుగా, నన్ను వెంట వదలకుండానే ఉంది. ఓక్షణంలో నన్ను నవ్విస్తుంది. నామీద కోపగిస్తుంది. నా కోసం సౌందర్యార్చన చేస్తుంది. నా కిష్టం అని ఏవో చేసి పెడుతుంది....ఇల్లాంటి లక్ష్మిని... సుందరీ! అనవసరంగా, అన్యాయంగా క్రూరంగా తిట్టి, దుమ్మెత్తి పోస్తున్నావ్.... అదిగో; ఎదురుగా నా లక్ష్మి ఎంతగా కుమిలిపోయి, దుఃఖిస్తోందో చూట్టంలేదూ? నాకునువ్వు ఎంత బాధ కల్గచేస్తున్నావో గ్రహించటం లేదు? ఆ ఎర్రటి మొఖం—కన్నీళ్ళతో ఎరుపెక్కి, కబరీభారం చెదిరి, కుదుస్తుంటే, ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసాలు ఎక్కువై మక్కుకు క్షణం ఎల్లా అలసిపోయిందో సుందరీ!..."

రాజా అంతజాలిగా ఎప్పుడూ [illegible] డని అనుకోలేదు. ఆవిడకే క్రొత్తగావుంది. కళ్ళకి ఎదురుగానుంచున్నట్టే...ఆ ముక్క విచిత్ర భావాన్ని రేకెత్తించేయి. అలమారుకు ఉన్న అద్దంలో, ఈ అవతారంను ప్రతిబింబిస్తోంది. ఓసారి ఆ మసగకన్నుల్తోనే చూచింది.

'కన్నీళ్లతో ఎరుపెక్కి....—కబరీ భారం చెదిరి...' స్పందనం హెచ్చయి, ఆశ్చర్య [illegible] తోంది.

"సుందరీ! అదిగో! నువ్వు చూట్టం [illegible] నీకు కన్పడటం లేదూ? ఎల్లా లక్ష్మి... లక్ష్మి...కుములుతోందో? బాధపడి [illegible] స్తోందో...ఆ దువ్వని తల, ఆ పొగకంపు చీర పమిటచెంగు మసి..."

సుందరికి ఆశ్చర్యం ఉరుకు లురికింది. [illegible] వేస్తోంది. ప్రతిబింబం మళ్ళీ అంటో [illegible] ముక్కల్నే...అన్నీ...తన...తన పోలిక...

తనా? ఈ ప్రశ్న ఎవర్ని వేసుకుని సమాధానం వస్తుందని ఎదురుచూస్తుంది? నమ్మరాని అనుమానం తకుతోంది? లక్ష్మి అనే ఆవిడని గురించి తాను విన్నదాయె. చూచిందికూడాను.

"ఇంకా చూడలేకపోతున్నావ్!"

ఆయన కళ్లవైపు చూచింది. గోడమీద తను కుట్టినపటం అద్దంలో, తన నీడ పడుతోంది. దానిపైపే ఆయన కేంద్రత కూడా [illegible] ఏమిటో ఇదంతా విచిత్రంగానే వుండిపోతోంది.

"నా ప్రియురాలు, నా హృదయేశ్వరి... నా లక్ష్మి..." ఆ ఉద్రిక్తస్వరాన్ని [illegible] చేసి అల్లాడుతున్నై. ధైర్యం వెనక ముందు దోబూచులాడి నిలదొక్కుకుంది.

"ఎక్కడండీ?"

"నా ఎదురుగానే..." ఓసారి కళ్ళలో చూచింది...

"కన్పడలేదూ...నా ఎదురుగా...నా లక్ష్మి కూర్చుంది...నా గృహలక్ష్మి!"

సుందరి తెల్లబోయింది. గృహ [illegible] నోట్లోనే కుక్కుకు పోయేయి మాటలు "అవును సుందరీ! నా గృహలక్ష్మి! ఆవిడనే ఇన్నాళ్లు మిథ్యలో ఊహించి ప్రేమతో ఆరాధించి ఈనాడు జీవం పొంది రూపెత్తిని ఆ గృహ లక్ష్మికి అమరత్వం పొయ్యాలని ప్రయత్నిస్తున్నా...చిలిపిగా చూచేడు.

సుందరి "నాకా!" తెములిలేని [illegible] ప్రపంచపు వాసనలు ఉక్కిరిబిక్కిరవుతున్నాయి.

"అవును రాణీ! నువ్వే నాకు లక్ష్మివి. ఇంతవరకు గృహంఅనేది నాకు లేదు. ఈనాడు వచ్చి నువ్వు గృహలక్ష్మివే అయ్యేవు. ఆ రోజుల్లో ఈ ఉంటుందన్నదాన్ని ఊహించి ఆరాధించిన ప్రియురాలే లక్ష్మి...

"నిజంగా...మీరు ఎంత లో [illegible] గుం వారండి!" దగ్గరసా వస్తూనే అంది.

రాజా రేగిన తలపోగుల్ని దువ్వుతూ చెవులో "లక్ష్మి...సుందరి ఐక్యం" అన్నాడు. కులుకుతూనే నవోఢఅయ్యి బుగ్గలు నిమిరింది.

ఆతనూ నవ్వేడు.

ఆమె నవ్వింది.